

Lüis Kerroll

ALİSA
MÖCÜZƏLƏR
ÖLKƏSİNDƏ

Tərcüməçi:
Aydın İbrahimov

qanun nəşriyyatı

Lewis Carroll

ALICE'S
ADVENTURES IN
WONDERLAND

Hər şey qəribə geyimli dovşanla başladı: qolundakı saata baxa-baxa harasa tələsirdi. Onun dalınca düşən Alisa bir də gözünü açıb gördü ki, qeyri-adi, fantastik bir diyardadır. Nə yeyib-içirdisə, ya həddən artıq balacalaşır, ya da div kimi böyüyürdü. Göz yaşlarından yaranmış dənizdə boğulmaqdan güclə qurtulan Alisa gülməli bir çay qonaqlığına gəlib çıxır. Amma qarşıda hələ onu çox macərələr gözləyir.

Lewis Carroll ALICE'S ADVENTURES IN WONDERLAND

Lüis Kerroll ALİSA MÖCÜZƏLƏR ÖLKƏSİNDƏ

Bakı, Qanun Nəşriyyatı, 2024, 160 səh.

Janr: fiction/fantastik nağıl

Ölçü: 130x200 mm

Cild: yumşaq

Çapa imzalandı: 12.03.2024

Naşir: Şahbaz Xuduğlu

Tərcüməçi: Aydın İbrahimov

Korrektorlar: Lalə İsmayılova
Elnarə Əhmədova

Texniki redaktor: Əsəd Qaraqaplan

Mətn dizaynı: Rəhilə Şamil

Qapaq dizaynı: Rafael Qasım

Rəssam: Con Tenniel

Qanun Nəşriyyatı

Bakı, AZ 1102, Tbilisi pros., 76

Tel: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18

Mobil: (+994 55) 212-42-37

e-mail: info@qanun.az

www.qanun.az

www.fb.com/Qanunpublishing

www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-26-558-3

© Qanun Nəşriyyatı, 2017; 2018; 2019; 2020; 2024

© Gənclik, 1974

Bu kitabın Azərbaycan dilinə tərcümə və yayım hüquqları Qanun Nəşriyyatına məxsusdur.

Kitabın təkrar və hissə-hissə nəşri «Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa ziddir.

I fəsil

DOVŞAN YUVASI İLƏ ÜZÜAŞAĞI

Alisa sahilə, böyük bacısının yanında oturub, boş-bekar darıxırdı. Başını qatası heç bir məşguliyyət yox idi. Doğrudur, o, bir-iki dəfə boylanıb, bacısı oxuyan kitaba baxdı, ancaq orada nə şəkil var idi, nə də yazını oxuya bildi. O düşündü: "Şəkilsiz, oxuya bilmədiyin kitabın nə əhəmiyyəti var".

Qız dilxor-dilxor düşünməyə başladı (əlbəttə, belə isti gündə düşünmək də asan iş deyildi, başı heç işləmirdi) ki, qızçıqəyindən çələng hörmək, əlbəttə, pis olmazdı, amma bunun üçün gərək ayağa duraydı, gedib qızçıqəyi dərəydi. Elə bu zaman yanından qırmızı gözlü ağ dovşan qaçdı.

Burada, əlbəttə, qeyri-adi bir şey yox idi. Dovşanın öz-özünə “Ah fəlakət, fəlakət! Mən gecikirəm!” deməsi də Alisaya o qədər qeyri-adi görünmədi. Sonralar Alisa bunu xatırlayanda ağlına gəldi ki, axı buna təəccüblənməli idi. O zaman isə ona hər şey təbii görünmüşdü.

Dovşan jiletinin cibindən saat çıxarıb baxdı, sonra daha da bərk qaçdı, bunu görən Alisa yerindən sıçradı,

çünkü birdən ağılına gəldi ki, hələ indiyə qədər nə jilet geyən, nə də cibindən saat çıxaran dovşan görməyib. Qız maraqla onun dalınca cumdu, xoşbəxtlikdən lap vaxtında Dovşanın qəfildən hasarın yanındakı böyük dovşan yuvasına girdiyini gördü.

Alisa cəld Dovşanın ardınca yuvaya girdi və heç fikirləşmədi ki, onu yuvadan kim çıxaracaq.

Dovşanın yuvası əvvəl yeraltı yol kimi düz idi, sonra gözlənilmədən qarşısına elə bir uçurum çıxdı ki, Alisa özünü saxlaya bilməyib, dərin quyuya düşdü.

Ya quyu çox dərin idi, ya da o həddindən artıq yavaş enirdi – çünki bu müddətdə ətrafa baxmağa və nə baş verəcəyi barədə düşünməyə onun kifayət qədər vaxtı vardı. Alisa çalışdı ki, əvvəl aşağıya görsün, sonra hara düşəcəyini bilməyə cəhd etdi. Aşağı çox qaralıq idi, heç nə görmək olmurdu.

Qız quyu divarlarına baxdı: orda bufet və kitab ləmələri gördü. Hər tərəfdə payalardan xəritələr və şəkillər asılmışdı. O, aşağı uça-uça ləmələrin birindən, üstündə “PORTAGAL MARMELADI” yazılmış banka götürdü, amma çox məyus oldu, banka bomboş idi. Alisa onu aşağı atmağa cəsarət etmədi, çünki kimi isə zədələyəcəyindən qorxdu. Fərsət tapıb bankanı yanından ötüb-keçdiyi bufetin birinə qoydu.

– Bəli, – Alisa düşündü, – belə bir uçuşdan sonra mənim üçün nərdivandan yerə yıxılmaq boş şeydir. Evdə məni yamanca qoçaq sayacaqlar ha! Nərdivan

nədir! Mən damdan belə yıxılısam, səsimi də çıxarmaram (Bu lap həqiqətə bənzəyirdi).

Aşağı, aşağı, aşağı... Bu uçuşun əvvəl-axır sonu çatacaqmı görəsən?

O ucadan dedi:

– Maraqlıdır, görəsən, bu müddətdə mən nə qədər məsafə uçmuşam? Yəqin ki, Yerin mərkəzinə yaxınlaşıram. Məncə Yerin mərkəzi min altı kilometr dərinliyindədir. (Çünki Alisa sinifdə dərs zamanı buna oxşar bir şey eşitmişdi. Hərçənd, düşdüyü vəziyyət Alisaya öz biliyini göstərməyə yol verməsə də – axı burda onu dinləyən yox idi – hal-hazırda keçmiş dərsləri təkrarlamaq üçün münasib fürsət yaranmışdı). Bəli, bu təxminən dəqiq məsafə idi. İndi də bilmək istəyirdi Yerin hansı Uzunluq və En dərəcəsinədir? (Uzunluq və En dərəcələri barədə bir təsəvvürü olmayan Alisa, elmi istilahları işlətməyi çox sevərdi).

O yenidən sözə başladı:

– Maraqlıdır, bəlkə yerin ortasından keçib o taya çıxacağam? Başını üstə gəzən adamların içində düşsəydim, nə gülməli olar!

Mənə elə gəlir ki, onların adı anti... antipatiyadır... (Ancaq indi razı qaldı ki, nə yaxşı onu eşidən yoxdur, çünki axırını sözü çox da doğru deyilməmişdi). Ancaq mən kimdənsə soruşmalıyam: Xanım, zəhmət olmasa, deyin görüm, sizin ölkənin adı nədir? Bura haradır? Yeni Zelandiya, yoxsa Avstraliyadır? (Bunu deyə-deyə o, reverans etməyə çalışdı – təsəvvür edin: havada reverans etmək! Bəlkə siz də belə edə bilərdiniz?) –

Nə avam qızçıqazdır, – deyib onlar mənim haqqımda düşünəcəklər! Yox, bunu əsla soruşmaq olmaz; bəlkə də ölkənin adı bir yerdə yazılıb.

Aşağı, aşağı, aşağı... Başqa iş görmək qeyri-mümkün olduğu üçün Alisa, öz-özüylə danışmağa başladı:

– Təsəvvür edirəm, axşam Dina mənsiz necə darıxacaq! (Dina pişikdir). Güman edirəm ki, çay içiləndə, ona da bir nəlbəki süd verməyi unutmazlar. Dina, əzizim, elə istəyirəm ki, indi burda mənim yanımda olasan! Təəssüf ki, burda siçan yoxdur, amma sən havada yarasa, (bilirsənmi yarasa da siçana oxşayır) ya da qırxyayaq tuta bilərdin. Maraqlıdır, pişik qırxyayağı yeyirmi görəsən?

Sonra Alisa mürgülədi, yuxulu-yuxulu təkrarlaşmağa başladı:

– Pişik yarasanı yeyirmi görəsən? Pişik yarasanı yeyirmi görəsən? Bəzən də, – yarasa pişiyi yeyir, – deyirdi. (Çünki qız bu iki sualın heç birinə cavab verə bilmədiyindən, arasında fərq görmürdü).

Sonra o, doğrudan yuxuladı və belə bir yuxu gördü: Dinanın pəncəsindən tutub gəzir və ciddiyyətlə deyir: “Dina, indi düzünü de, ömründə yarasa, ya qırxyayaq yemisən?” – Birdən, Şap, Şarap! Şap – O, çırçırpının, quru yarpaqların üstə düşdü və bununla da uçuş qurtardı.

Alisa zərrə qədər də əzilmədi. Bir göz qırpımında o ayağa qalxdı. Yuxarı baxdı, lakin başının üstü tam qaranlıq idi. Qarşıda uzun bir yol göründü. Bu

yol boyu sürətlə qaçan Ağ Dovşan hələ də uzaqdan görünürdü. Bir saniyə də itirmək olmazdı. Alisa elə vaxtındaca yel kimi götürüldü, çünki tini burulub, gözdən itən Ağ Dovşanın sözlərini eşitdi:

– Ay aman, yazıq qulaqlarım, bığlarım! Mən nə ya-man gecikirəm!

Alisa tini burulub ona çatınca Dovşan görünməz oldu: qız işıqlı, alçaq tavanlı uzun zala gəlib çıxmışdı. Tavandan yan-yana sallanmış çıraqlar zalı işıqlandı-rırdı.

Zalın hər iki tərəfində çoxlu qapı vardı, amma hamısı bağlı idi. Alisa zalın hər iki tərəfini gəzə-gəzə bir-bir qapıları açmaq istədi – bacarmadı, sonra da necə və nə vaxt burdan çıxacağını düşünə-düşünə kədərli zalın ortasına qayıtdı.

Birdən Alisa qarşıda qalın şüşədən düzəlmiş üça-yaqlı, balaca masa gördü. Masanın üstündə kiçik bir qızıl açar vardı. O, dərhal fikirləşdi ki, açar zaldakı qapıların hansı birinə düşə bilər. Əfsus, ya açar yeri çox iri idi, ya da açar çox kiçik idi. Açar qapıların heç birinə düşmədi. Ancaq zalı ikinci dəfə dolandıqda ilk dəfə görmədiyi oyuncaq pərdəyə yanaşdı. Pərdənin dalında, otuz santimetr hündürlüyündə balaca qapı vardı. Alisa açarı qapının açar yerinə saldı – açarın qa-pırıya düşməsi qızı bərk sevindirdi.

Alisa qapını açdı. Siçovul yuvasından azca enli bir yol gördü. O, dizləri üstə durub içəri baxdı. Sizin heç

1. 6

xəyalınıza da gəlməyən çox gözəl bir bağça gördü. Alisa bu qaranlıq zaldan çıxmaq və yaraşlıq gül ləkləri, sərin fəvvarələri olan həmin o bağçada gəzmək istədi! Lakin o, qapıdan başını da belə içəri sala bilmədi. “Başımı sala bilsəm də, – zavallı Alisa düşündü, – xeyri yoxdur. Bəs çiynlərim? Ah, kaş mən teleskop kimi yığıla biləydim. Bu işə necə başlayacağımı bilsəydim, zənn edirəm ki, öhdəsindən gələrdim”.

Bilirsinizmi, son zamanlar Alisanın başına o qədər qeyri-adi hadisələr gəlirdi ki, qız az qala hər şeyin mümkün olduğuna inanmağa başlamışdı.

Qapının ağzında gözləmək faydasız idi. Ona görə qız geri, – masaya tərəf qayıtdı. O az da olsa ümid edirdi ki, masanın üstündə başqa bir açar, ya da insa-